

Ayurveda

Pan Nalin, 2001

La ciència de la longevitat

Contra la modernitat

A l'occident, *ayurveda* és una de les paraules claus per a entendre un dels fenòmens més visibles de la postmodernitat: la fascinació per l'orient. Per a comprovar-ho n'hi ha prou amb recórrer a *Google*, que ho sap tot sobre la nostra època. Una recerca simple, utilitzant únicament la paraula *ayurveda*, llança l'escandalosa quantitat de quatre milions i mig de pàgines web. Tanmateix, una d'aquestes pàgines ens amenaça amb més informació: «En els 3 últims anys s'han publicat prop de 500 llibres sobre *Ayurveda* en 60 llengües diferents i en 50 països. A més a més, d'aquí a dos anys, hi haurà un gran augment d'informació a la web».

L'atracció d'occident per l'Índia és remota, però va adquirir aquest caràcter actual durant la dècada dels seixanta, quan es va convertir en un dels referents bàsics de la contracultura. Des de llavors s'ha vingut normalitzant com un dels estils de vida alternatius. Hi ha qui

arriba a l'extrem de realitzar el viatge iniciàtic a l'Índia i a canviar el seu nom. Hi ha qui practica el ioga i la meditació. I també hi ha qui simplement encén un encens i decora la seva casa amb motius hindús.

Tot això ve al cas perquè sense aquesta fascinació *Ayurveda: the art of being* no hauria estat filmada. Un cineasta indi no filma un documental sobre l'*ayurveda* perquè sigui vist a l'Índia. Ho filma perquè pretén «difondre» la cultura de l'*ayurveda* en el món. De fet, el mateix director ha reconegut que una de les seves motivacions primordials al filmar aquest documental va ser combatre la idea superficial de l'*ayurveda* que s'ha posat de moda en occident i que desvirtua el seu veritable esperit. També per això part del film es concentra a mostrar la pràctica de l'*ayurveda* als Estats Units i a Grècia.

La paraula *ayurveda* procedeix de dos vocables del sànscrit: *Ayus*, que significa «longevitat», i *Ved* o

Veda, «ciència». Es diu que aquesta pràctica es remunta fins fa almenys 5.000 anys, quan estava al servei dels reis.

L'*ayurveda* concep una idea ampliada de la curació, contra la concentració en el cos que és pròpia de l'al·lopatia occidental, proposa tractaments en els quals s'atén per igual al cos, la ment i l'esperit. Per això, no es limita als fàrmacs o a la cirurgia, sinó que l'oració, la meditació, l'alimentació o el règim de vida poden ser part del tractament. Segons l'*ayurveda*, l'organisme humà està compost per tres *doshas* («defectes» o principis metabòlics ment-cos), anomenats *Vata*, *Pitta* i *Kapha*, que governen totes les funcions psicològiques, fisiològiques i fisiopatològiques. Simplificant massa la qüestió podria dir-se que per l'*ayurveda* la salut és l'equilibri i la malaltia el desequilibri entre aquests principis o *doshas*.

Ayurveda: the art of being és el segon film de Pan Nalin després

de l'exitós *Samsara* (2001). La vida de Pan Nalin podria ser objecte d'un altre documental, fins i tot potser d'un film de ficció de tints melodramàtics. Va néixer en un llogaret remot de l'Índia anomenat Adatala. La seva família ha estat creient de l'*ayurveda* durant generacions. Nalin confessa estar encantat del cinema des dels nou anys, quan va veure la seva primera pel·lícula, i assegura que des de llavors va descobrir la seva vocació. Per això, quan va arribar el moment d'estudiar una carrera universitària, es va traslladar a Bombai. No obstant això, va acabar abandonant els estudis, així que la seva formació és en realitat autodidacta. Després d'una època com ajudant de producció, va fundar la seva pròpia companyia productora: *Ideas Unlimited*. Posteriorment, es va instal·lar a l'Himalaya, on va filmar documentals per a la *BBC*, *Canal Plus*, *Discovery Chanel* i *National Geographic*. El 1993 va iniciar el projecte del seu primer llargmetratge, que va culminar vuit anys després amb l'estrena de *Samsara*. El 2001, després d'un viatge per tota l'Índia a la recerca del veritable esperit de l'*ayurveda*, va començar la producció del documental que avui ens ocupa. Una de les característiques fonamentals d'*Ayurveda* és l'absència d'un narrador. El director argumenta que això és conseqüent amb l'*ayurveda*, ja que tracta que tots els participants tinguin la seva pròpia veu en la cinta i expressin

la seva veritat, sense tamisos ni llicències poètiques. Per aquest motiu, l'estructura del documental és summament senzilla: tot i tenir un protagonista –Brahmanand Swamigal, la família del qual ha practicat l'*ayurveda* al llarg de catorze generacions–, ens enfrontem a una desfilada de *vaidyas* (els «metges» de l'*ayurveda*) i pacients que relaten les seves experiències. El resultat, sobretot per a qui desconeix el tema, resulta una miqueta confús.

Durant aquest film, veurà l'aparició de deu *vaidyas* de reconeguda trajectòria i d'altres sis que eren desconeguts i que van ser descoberts en el rodatge. També presencià el testimoniatge detallat de disset pacients i de molts més, el cas dels quals s'aborda superficialment.

Per cert, la pràctica de l'*ayurveda*, exceptuant l'Índia i Sri Lanka, està prohibida a tot el món.

No intenteu això a casa.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Pan Nalin

Guió: Pan Nalin

Producció: Chistoph Friedel

Fotografia: Serge Guez

Música: Cyril Morin

Muntatge: Pan Nalin i Ben Von Grafestein

Nacionalitat: Índia, Suïssa i Alemanya

Any: 2001

Durada: 102 min

Filmografia

2001

Samsara